

BORINSKÉ OBEČNÉ NOVINY

DVE UPRATOVACIE BRIGÁDY, VIAC AKO TONA ODPADU

Príchod jesene sme v Borinke odštartovali veľkým upratovaním. Najprv sa 18. septembra uskutočnila veľká brigáda v rámci programu Naše mesto, ktorú celoslovensky organizovala Nadácia Pontis a do Borinky túto aktivitu priviedlo Občianske združenie (OZ) Pajštún. V rámci celoslovenskej akcie firemného dobrovoľníctva zavítalo do Borinky viac ako 25 zamestnancov z Tatrabanky a Slovnaftu, ktorí vymenili kanceláriu za dve lokality na našom Podpajštúnskom korze – Pajštúnsky rínek a Kráľovskú studničku. Spoločne sa nám podarilo natrieť všetky drevené konštrukcie ihriska, opraviť informačnú tabuľu, obkopať konštrukciu pieskoviska, vytrhať burinu. Ďalším výsledkom tejto úspešnej akcie bolo vytvorenie ohniska na opekanie a vyčistenie studničky od blata a listov. „Počas tejto akcie sme museli odstrániť drevenú sochu princeznej, ktorá sa hýbala a ohrozovala bezpečnosť. Socha bude ošetrená a znovu osadená tentokrát pri Kráľovskej studničke pod Pajštúnom. Aktivity pri studničke na „Rybničku“ budú pokračovať vďaka projektu financovaného z dm-drogerie markt Slovensko,“ prezradila Adriána Kušíková z OZ Pajštún, ktorá je zároveň poslankyňou obce Borinka.

Tretia septembrová sobota patrila celoslovenskej akcii „Upracme Slovensko“. Prihlásili sme aj našu skupinu „Upracme Borinku“, do ktorej sa zapojila tridsiatka dobrovoľníkov z našej obce a hlavným organizátorom akcie bolo tiež OZ

Pajštún s pomocou Obecného úradu Borinka. Tridsať párov rúk vyzbieralo počas jednej soboty takmer tonu odpadu, približne 250 kg skla, 500 kg železa a 400 kg zmesového odpadu. Čistilo sa v troch rôznych lokalitách – na Podpajštúnskom korze, za potokom v strede dediny a na prudkom svahu za Borinkou pri potoku. Na základe alarmujúceho rozsahu znečistenia po akcii zaslalo OZ Pajštún oficiálny podnet na Odbor starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu v Malackách, kde nahlásilo čiernu skládku v lesíku za potokom. „Stále sa tam nachádza veľké množstvo odpadu, s ktorým sme si ako dobrovoľníci nevedeli poradiť. A to aj napriek enormnej snahe pána starostu, ktorý počas čistenia zvažal odpad z jednotlivých lokalít, a pánovi Milanovi Slivkovi, ktorý vlastným traktorom s vlečkou pomohol odviezť odpad z nedostupného terénu čiernej skládky v lesíku za potokom,“ vysvetlila Zuzana Papp z OZ Pajštún. Zároveň vyslovila poďakovanie nielen týmto pánom, ale aj kaviarni Pajštúreň, ktorá sa počas upratovacieho dňa postarala o pitný režim dobrovoľníkov. Dojmy po upratovaní si dobrovoľníci vymenili počas občerstvenia, ktoré pripravil starosta obce. Všetkým patrí veľké ďakujeme.

S veľkým upratovaním sa v Borinke ani zďaleka neskončilo. Len čo podmienky dovoľia, budúci rok sa dobrovoľníci opätovne vydajú čistiť okolie našej dediny, aby sa nám tu žilo zase o čosi lepšie. Všetci ste pri takýchto akciách vítaní, každá ruka sa počíta!

ČO TREBA VEDIET O SEPAROVANÍ ODPADU V OBCI

V skratke platí, že čím viac obec triedi, tým menej platí za uloženie komunálneho odpadu na skládke. V súčasnosti je Borinka na chvoste obecnej separácie. Naša miera separácie bola v roku 2019 len 11,49 %, aj preto platíme ako obec za uloženie komunálneho odpadu veľa. Cena za uloženie komunálneho odpadu je priamoúmerná miere separácie, ktorá sa vypočíta ako percentuálny podiel komunálneho odpadu a separovaného zberu spolu s odovzdaným elektroodpadom či jedlým olejom.

Do štatistík našej separácie odpadu sa nepočíta, ak vezmete triedený odpad a dáte ho do zbernej nádoby v inej obci. Je podstatné vedieť, že za vyseparovaný odpad neplatíme, platí sa len ten komunálny, teda všeobecný.

ČO MÔŽEME UROBIŤ, ABY SME ZA KOMUNÁLNY ODPAD PLATILI MENEJ?

Separovať. Nehádzať do nádoby s komunálnym odpadom bioodpad, sklo, plast, papier, kov či oblečenie, ale vyhodit takýto odpad do nádob v Borinke na to určených.

V októbri sme ako obec s niektorými členmi Komisie ochrany životného prostredia a prírody, cestovného ruchu, kultúry a propagácie obce, vzdelávania a športu v spolupráci s OZ Pajštún, ktoré sa dlhodobo venuje problematike odpadov, vykonali analýzu odpadov v obci. Táto analýza bola absolútne anonymná. Náhodne sme vybrali zberné nádoby, ktorých obsah sa triedil a analyzoval. Podarilo sa nám prebrať približne 266 kilogramov komunálneho odpadu, ktorý sa nachádzal v 17 nádobách.

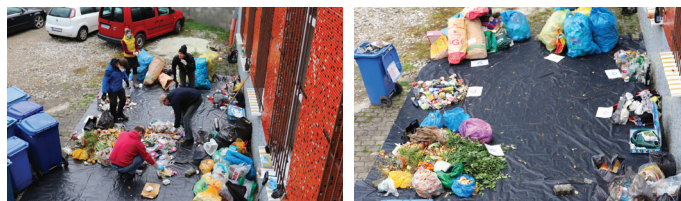
- Až 40 % nádob bolo naplnených do necelých 3/4 obsahu.
- Najväčšie množstvo nájdeného odpadu tvorili papier, plast, bioodpad a sklo.
- Bioodpad (okrem kuchynského odpadu aj záhradný odpad ako slama, ostrihané ruže, tráva, burina) tvorili okolo 35 % odpadu. Predpokladáme, že v sezónnych letných

ROZHODNITE, AKO SA BUDE BORINKA ROZVÍJAŤ

Borinčania, prostredníctvom dotazníka, ktorý je súčasťou vydania týchto obecných novín, by sme vás radi zapojili do spolurozhodovania o obsahu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Ide o strategický dokument, ktorý napovie, kam sa obec Borinka bude v časovom horizonte najbližších 7 rokov uberať, ako sa bude rozvíjať a aké plány chce uskutočniť.

Vás, občanov obce, nechceme v tak dôležitom plánovaní nechať stáť mimo, ale radi by sme vás aktívne zapo-

Od 1. januára 2021 nadobudne platnosť novela zákona o odpadoch, ktorá nariaďuje triediť aj biologicky rozložiteľný kuchynský odpad a záhradný odpad. Ročne sa pritom vyprodukuje okolo 100 kilogramov takéhoto odpadu na obyvateľa. Momentálne končí tento odpad na skládkach, kde hnijúce zvyšky produkujú takzvaný skládkový plyn (LFG) zložený z metánu, oxidov dusíka a zo sírovodíka. Vzniká riziko pre podzemné vody, aj nebezpečenstvo šírenia baktérií. Biologicky rozložiteľný kuchynský a záhradný odpad je najlepšie zhodnotiť kompostovaním.

mesiacoch tvorí bioodpad v nádobách na komunálny odpad väčší podiel.

- Takmer v každej nádobe sme našli sklo, ktoré bolo vo v mnohých prípadoch plné pôvodného obsahu. Sklo tvorilo približne 15 % celkového odpadu, čo ročne predstavuje približne 4,5 tony. Takéto množstvo odpadu musíme ako občania zaplatiť navyše, keďže sklo je umiestnené v komunálnom odpade a nie v nádobách na sklo.
- Po vyseparovaní všetkých zložiek triedeného odpadu zostalo z pôvodných 266 kg odpadu len 31 kg reálneho komunálneho odpadu, čo znamená, že takmer 90 % odpadu bolo umiestneného v nádobách na komunálny odpad nesprávne.

Týmto by sme radi apelovali na občanov, aby zodpovedne pristupovali k separovaniu odpadu a najmä si uvedomili, že z ekonomického hľadiska nás separovanie vôbec nezatažuje. Práve naopak, **za odvoz separovaného odpadu ako občania obce neplatíme** (platia zaň výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI-PAK). **Platíme len za vývoz komunálneho odpadu, pričom náklady za rok 2020 odhadujeme vo výške 36 500 eur.** Obec každoročne dopláca za komunálny odpad, pretože cena za uloženie odpadu sa každoročne zvyšuje. Spoločným úsilím však vieme tieto náklady znížiť. A to sa oplatí z hľadiska zaťaženia našej peňaženky, aj z hľadiska zaťaženia životného prostredia, čo poviete?

jili do príprav tejto stratégie. Ste to práve vy, kto v obci žije a plánuje prežiť plnohodnotný život. Oceníme, ak sa s nami podelíte o problémy, ktoré vás v dianí obce ťažia, ako aj nápady na zlepšenie a skvalitnenie života v obci. Vďaka schváleniu takéhoto dokumentu budeme mať možnosť požiadať o získanie finančných prostriedkov na realizáciu konkrétnych opatrení a aktivít. Prosíme vrátiť priložený dotazník do schránky obecného úradu do 30. novembra 2020 alebo ho vyplniť online na webových stránkach www.obecborinka.sk, prípadne sledovať našu facebookovú stránku Obecné zastupiteľstvo – Borinka, kde umiestnime priamy odkaz na rýchle vyplnenie. Ďakujeme!

↳ obecborinka.sk/dokumenty/program-hospodarskeho-a-socialneho-rozvoja

VYBUDOVALI SME OBEČNÚ KOMPOSTÁREŇ

Téma odpadov je pre nás momentálne kľúčová, aj preto sme na konci októbra vybudovali obecnú kompostáreň, ktorá sa nachádza pod Pajštúnskym rínikom na obecnom pozemku za obecnými potravinami. Prístupová cesta ku kompostárni je poza materskú školu. Obecná kompostáreň je otvorená každú stredu v čase od 8.00 do 18.00 hod. a každú sobotu od 8.00 do 12.00 hod. Dočasne bude slúžiť aj ako zberné miesto pre papier, plast, kov a elektroodpad, kým nebude vybudovaný zberný dvor.

Vznik obecnej kompostárne iniciovalo najmä OZ Pajštún, ktoré výrazne pomohlo aj pri vybudovaní samotného zariadenia. Listy, tráva, ohryzky, šupky zo zemiakov, toto všetko do komunálneho odpadu totiž nepatrí, no biologicky rozložiteľný odpad tvorí až 43 % objemu komunálneho odpadu. Borinčania do kompostárne môžu priniesť bioodpad zo svojich záhrad, napr. ako pokosenú trávu, konáre, listy, ako aj

kuchynský odpad, šupky z ovocia a zeleniny, škrupiny z vajčiek, okrem zbytkov zo živočíšnych produktov. Odpad nesmie obsahovať nerozložiteľné prímеси, cudzorodé látky, masnotu, ropné látky a zvyšky živočíšneho pôvodu. Povinnosti každého občana pri nakladaní s odpadmi upravuje Zákon č. 79/2015 o odpadoch.

Ak máte na svojich dvoroch prebytočný odpad, poprosíme vás všetkých, aby ste ho priniesli do kompostárne. Je mimoriadne dôležité, aby sme ako obec preukázali svoju schopnosť separovať odpad. Miera separácie sa totiž odráža na cene za uloženie komunálneho odpadu, za ktorý v tejto chvíli platíme nemalé finančné prostriedky. Separovaný odpad je zlikvidovaný zadarmo, kým za vývoz komunálneho odpadu musíme platiť. Ak by náš odpad skončil v nádobách na to určených, za takýto triedený odpad by sme neplatili. Množstvo komunálneho odpadu by tiež kleslo, čím by sa zvýšila miera vytriedenia a nezaťažovalo by to obecný rozpočet. Borinčania, spoločne to dokážeme!

ČO PATRÍ DO KOMPOSTU?

- ✓ **Bioodpad z domácnosti**
  - zvyšky z čistenia ovocia a zeleniny
  - malé množstvá varených jedál (nie mliečne a mäsité výrobky)
  - čaj, kávový výluh
  - črepníkové kvety, vysušené kytice, zemina
  - papierové obrúsky a hygienické vreckovky
- ✓ **Bioodpad zo záhrad**
  - štiepka, piliny
  - pokosená tráva
- konáre, lístie
- pozberové zvyšky, zhnité ovocie
- výkaly drobných hospodárskych zvierat
- burina
- ✓ **Iný organický odpad**
  - popol z dreva
  - hobliny, drevené piliny
  - hnoj, vlasy, perie
  - papierové obrúsky, servítky posledné štádium recyklácie papiera (rolky z toaletného papiera, obaly z vajčiek,...)

ČO NEPATRÍ DO KOMPOSTU?

- ✗ **Druhotné suroviny**
  - kovy
  - plasty
  - sklo
  - textil
  - papier
- ✗ **Chemikálie a lieky**
  - farby
  - expirované lieky
  - staré oleje
  - batérie
- ✗ **Iné**
  - prach zo smetí a vysávania
  - časti rastlín napadnutých chorobami a chemicky ošetrované

MOŽNOSTI KOMPOSTOVANIA PRE DOMÁCNOSTI

Kompostovanie na kope (hrobľa/hnojisko)

Je to kompostovanie priamo na voľne stojacej kope. Vhodná je tam, kde je veľa biomateriálu a dostatok priestoru. Stačí, ak odpad uložíme do pásovej hromady, ktorá je max. 2 m široká a max. 1,5 m vysoká pre zabezpečenie dostatočného prevzdušnenia.

Cena: 0 €

Vermikompostovanie

Je to kompostovanie pomocou kalifornských dážďoviek. Dážďovky premieňajú kuchynský odpad vo svojom tráviacom trakte na organickú hmotu, pričom vylučujú látky bohaté na živiny. Vermikompostovanie je možné praktizovať priamo v domácnosti alebo aj v záhradných kompostéroch.

Cena: 25 – 100 €

Kompostovací zásobník

Kompostovanie v zásobníkoch je vhodné hlavne tam, kde je nedostatok miesta alebo kde je kompostovisko „na očiach“. Zásobníky môžu byť z rôznych materiálov (drevo, plast, pletivo, kov, betón, kameň alebo ich kombinácie). Môžeme si ich kúpiť alebo svojpomocne vyrobiť.

Cena: 0 – 100 €

Elektrický kompostér

Je jeden z najúčinnejších spôsobov spracovania kuchynského odpadu priamo v domácnostiach. Poradí si s akýmkoľvek bioodpadom, dokonca aj so živočíšnymi zvyškami a menšími košťami. Zbaví vás odpadu z kuchyne už za 3 – 6 hodín stlačením jediného tlačidla a bez akéhokoľvek zápachu.

Cena: 300 – 500 €

FAMILY DAY NÁS ZAHRIAL PRI SRDCI

V slnečnú septembrovú sobotu 5. 9. 2020 sa v našej obci už po druhý raz konal Family Day – Oslava rodiny. Aj napriek opatreniam, ktoré v danom čase platili, si účastníci podujatie užili naplno. Tešili sa deti aj ich rodičia a všetci sme si spoločne užili chvíle uvoľnenia, zábavy a rodinnej súdržnosti. Vystúpenia speváčky Lenky Šimkovej, tanečníčky Mišky Dzubarovej, žongléra a zabávača Slíža a skupiny historického šermu Ursus doplnili sprievodný program, počas ktorého sa deti mohli povoziť na koníkoch, poskákať si na nafukovacom hrade, prebehnúť si prekážkovou dráhou, zahrať si futbal, otestovať si silu strely a nechať si pomalovať tvár. Podujatie zorganizovali ob-

čianske združenia FK Borinka, FKM Stupava a Pajštunáček v spolupráci s našou obcou, kde sme plánovali pôvodne program pre rodiny s deťmi na Deň detí. Vďaka množstvu dobrovoľníkov, pánovi starostovi Miroslavovi Paulenovi a partnerom Gatorade, Demisport a Nadácii ZSE sme si Family Day užili s dobrou náladou, v zdraví a bez komplikácií. Všetkým patrí jedno veľké ďakujeme a už teraz sa tešíme na ďalší ročník!

FUTBALOVÉ IHRISKO BUDE ZAZIMOVANÉ

Futbalové ihrisko v Borinke bude v čase od 1. novembra 2020 do 30. marca 2021 uzatvorené pre občanov a neorganizované skupiny. V tomto čase bude zazimované. Na jar ho opäť sprístupníme pre občanov, ktorí ho chcú využívať na hranie futbalu, prípadne iné športové aktivity ako beh, frisbee, bedminton či volejbal. Pre občanov a neorganizované skupiny bude futbalové ihrisko prístupné na jar vždy v sobotu od 9.00 do 19.00 hod.

ŠPORTOVÉ A POHYBOVÉ AKTIVITY V OBCI

V Borinke majú deti k dispozícii organizované aktivity, pohybovú prípravku pre deti v predškolskom veku 4 – 6 rokov a kung-fu. Dospelí si môžu v Borinke zacvičiť jogu alebo pilates a v priestoroch DK Borinka si zahrať stolný tenis. Kľúč od priestorov si môžete zapožičať na obecnom úrade. Stolnotenisové stoly zakúpilo pre občanov OZ Pajštún a tiež plánuje zaobstaráť basketbalový kôš, ktorý bude k dispozícii na futbalovom ihrisku pre všetkých. Nezabudnite, v zdravom tele zdravý duch. 😊

OSPRAVEDLŇUJEME SA ZA CHYBU NA FAKTURÁCII STOČNÉHO

Vážení občania, nedávno ste dostali faktúru za stočné za obdobie 2018 – 2019. Pri fakturácii bola chybnou zadaná sadzba 0,8313€/m³, ktorá je platná pre stočné od 7. 12. 2019. Vzniknutý preplatok bude zohľadnený v budúcej fakturácii stočného. Za vzniknutú chybu sa ospravedľujeme a ďakujeme za pochopenie.

